

نام و نام خانوادگی: .....

مقطع و رشته: یازدهم ریاضی و تجربی

نام پدر: .....

شماره داوطلب: .....

جمهوری اسلامی ایران

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران

دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت

آزمون میان ترم اول سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

نام درس: ادبیات فارسی

نام دبیر: فاطمه شیخ قمی

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۸/۲۱

مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

تعداد صفحه سؤال: ۴ صفحه

محل مهر و امضاء مدیر		نمره به عدد: نمره به حروف:		نمره به عدد: نمره به حروف:	
		نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
ردیف	سؤالات	نام	نمره	نام	نمره
۱	<p>قلمرو زبانی (۷نمره)</p> <p>در عبارات و اشعار زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) برو شیر درنده باش ای <u>دغل</u></p> <p>ب) نادره کبکی به جمال تمام</p> <p>پ) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک</p> <p>ت) بسیار دعا کرد و گفت: این <u>صلت</u> فخر است.</p>	۱			
۲	<p>معادل درست هر یک از توضیحات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) زمینی که دارای سبزه و گل‌های خودرو است، سبزه‌زار (کوشک ، مرغزار)</p> <p>ب) نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو چرخ که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می‌بستند (زنبورک ، بختک)</p>	۰/۵			
۳	<p>املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) سپیده فردای گنجه با نهیب و (سفیر ، صفیر) گلوله‌های توپ روس باز شد.</p> <p>ب) نامه نبشته آمد. نزدیک (آجاجی ، آقاجی) بردم و راه یافتم.</p>	۰/۵			
۴	<p>در هر یک از ابیات و عبارات زیر یک نادرستی املايي وجود دارد. آن را بیابید و اصلاح کنید.</p> <p>الف) چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش</p> <p>ب) امیر را یافتم آنجا بر زبر تخت نشسته، پیراهن طوزی، مخنقه در گردن و بوالعلاي طبیب آنجا نشسته دیدم.</p>	۰/۵			
۵	<p>در گروه کلمات زیر ۳ غلط املايي وجود دارد. آنها را پیدا کنید و شکل صحیح هر کدام را بنویسید.</p> <p>توقیع و موکد - سوزان و سرسام - لطف و صنع - بازوی همیت - قوت و خوراک - قرین و همدم - می‌غلتید - اذن و خاست - کشتار و تباهی - حشم و مطربان - ختوات و گام‌ها</p>	۰/۷۵			
۶	<p>در کدام عبارت غلط املايي وجود دارد؟</p> <p>الف) اتحاد حاکم گرجستان با روسیه نشان از به هم خوردن توازن قوای دو کشور همسایه و چیره‌گی کشور رقیب بود.</p> <p>ب) در امتداد نگاه متفکرش افق‌های روشن تدبیر ملک و رعیت پروری را می‌خواند.</p> <p>ج) فتحعلی شاه عباس میرزا را با اعطای نشان ولایتعهدی راهی دارالسلطنه تبریز کرده بود.</p> <p>د) رقابت شاهزادگان در تقدیم هدایا جلوه‌هایی از این بساط نوروzy بود.</p>	۰/۲۵			

۰/۱۵	۷	جمله زیر معلوم است، آن را مجهول کنید. "شاهزاده نوجوان وزیر خردمند را مرشد خود می دانست"										
۰/۲۵	۸	رابطه معنایی واژه های کدام گزینه نادرست است؟ (۱) تیمار و غمخواری ← مترادف (۲) تند و کند ← تضاد (۳) پوست و استخوان ← تناسب (۴) چای و نوشیدنی ← تناسب										
۰/۷۵	۹	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم										
۱	۱۰	انواع پیوند(وابسته ساز - هم پایه ساز) را در بیت های زیر بیابید و نوع هر کدام را مشخص کنید. الف) خروشان ژرف بی پهنا کف آلود دل شب می درید و پیش می رفت ب) شبی آمد که می باید فدا کرد به راه مملکت فرزند و زن را										
۰/۲۵	۱۱	در بیت زیر قید را مشخص کنید. "چو آتش در سپاه دشمن افتاد ز آتش هم کمی سوزنده تر شد"										
۰/۱۵	۱۲	در گروه اسمی "چندین درخت نامور" کدام واژه هسته است؟										
۰/۲۵	۱۳	در همه گزینه ها شاخص وجود دارد به جز گزینه ..... (۱) استاد معین فرهنگ لغت خود را در شش جلد تدوین کرده است. (۲) دکتر محمدی، انسان بسیار باهوشی است. (۳) دکتر ندوشن در سال ۱۳۰۴ شمسی در ندوشن یزد به دنیا آمد. (۴) آقای رضایی از نمایشگاه کتاب بازدید کرد.										
۱	۱۴	قلمرو ادبی (۵نمره) جاهای خالی را کامل کنید. زاغ چو دید آن ره و رفتار را .... در پی او کرد به تقلید جای										
۰/۷۵	۱۵	در جدول زیر مشخص کنید که هر یک از آثار گروه "الف" متعلق به کدام نویسنده یا شاعر در گروه "ب" است؟ (توجه: یک واژه در ستون ب اضافی است)										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) تحفه الاحرار</td> <td>(۱) سعدی</td> </tr> <tr> <td>ب) فرهاد و شیرین</td> <td>(۲) جامی</td> </tr> <tr> <td>ج) بوستان</td> <td>(۳) ابوالفضل بیهقی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>(۴) وحشی بافقی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) تحفه الاحرار	(۱) سعدی	ب) فرهاد و شیرین	(۲) جامی	ج) بوستان	(۳) ابوالفضل بیهقی		(۴) وحشی بافقی
الف	ب											
الف) تحفه الاحرار	(۱) سعدی											
ب) فرهاد و شیرین	(۲) جامی											
ج) بوستان	(۳) ابوالفضل بیهقی											
	(۴) وحشی بافقی											
صفحه ۲ از ۴												

۰/۵	<p>درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.</p> <p>الف) در بیت "وگر توفیق او یک سو نهد پای نه از تدبیر کار آید نه از رای" کنایه به کار نرفته است. ☐ درست ☐ نادرست</p> <p>ب) در بیت "چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده سیر" واژه "روبه" مشبه به است. ☐ درست ☐ نادرست</p>	۱۶
۰/۵	<p>آرایه ادبی مناسب برای هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه (تکرار - پارادوکس) ب) زنخدان فرو برد چندی به جیب که بخشنده روزی فرستد ز غیب (جناس - استعاره)</p>	۱۷
۰/۲۵	<p>کدام یک از ترکیبات زیر اضافه تشبیهی نیست؟</p> <p>(۱) قرص خورشید (۲) خوناب شفق (۳) باران تیر (۴) رقص مرگ</p>	۱۸
۱	<p>بیت زیر را از نظر کاربرد "تشبیه و کنایه" بررسی کنید. (ارکان تشبیه را در شعر مشخص کنید) در آن سیمابگون امواج لرزان خیال تازه‌ای در خواب می‌دید</p>	۱۹
۰/۵	<p>برای بیت زیر دو آرایه ادبی مشخص کنید.</p> <p>فرو می‌ریخت گردی زعفران رنگ به روی نیزه‌ها و نیزه‌داران</p>	۲۰
۰/۵	<p>در عبارت زیر مجاز را بیابید و مفهوم آن را بگوئید.</p> <p>الف) شنوده‌ام که ابوالحسن و پسرش وقت باشد که به ده درم در مانده‌اند.</p>	۲۱
۵	<p>قلمرو فکری (۸نمره)</p> <p>معنی هر یک از ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) امیر از آن جهان آمده جامه بگردانید. (۰/۵) ب) بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد. (۱) پ) از این سد روان در دیده شاه ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت (۰/۵) ت) دمار از جان این غولان کشم سخت (۰/۵) ث) چهره‌هایی که از خبر حمله روس در هم رفته بود با تماشای شکوه سپاه شکفته می‌شد. (۰/۵) ج) آفتاب داشت تیغ می‌کشید (۰/۲۵) چ) روز دوشنبه امیرمسعود شبگیر برنشست و به کران رود هرمند رفت. (۰/۷۵) خ) بلند آن سر که او خواهد بلندش نژند آن دل که او خواهد نژندش (۰/۵) ح) چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست (۰/۵)</p>	۲۲

۰/۵	۲۳	در بیت زیر شاعر آدمی را به چه چیزی توصیه و سفارش می‌کند؟ " بگير ای جوان دست درویش پير / نه خود را بیفکن که دستم بگیر "										
۰/۲۵	۲۴	مفهوم بیت "چه در کار و چه در کار آزمودن / نباید جز به خود محتاج بودن" کدام است؟ الف) تکیه به خود / ب) غرور و تکبر										
۰/۵	۲۵	گویندهٔ عبارت زیر از کدام فضیلت‌های اخلاقی برخوردار است؟ " آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیست "										
۰/۵	۲۶	شاعر در بیت زیر چه صحنه‌ای از نبرد را وصف می‌کند؟ " ولی چندان که برگ از شاخه می‌ریخت / دو چندان می‌شکفت و برگ می‌کرد "										
۰/۵	۲۷	شاعر در بیت "در آن تاریک شب می‌گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی" قصد بیان چه نکته‌ای را دارد؟										
۰/۷۵	۲۸	هر یک از ابیات و سروده‌های زیر در ستون "الف" با کدام یک از موارد ستون "ب" تناسب مفهومی دارند؟ مشخص کنید. (توجه: یک مورد در ستون "ب" اضافی است)										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی</td> <td>الف) الدنيا مزرعه الاخرة</td> </tr> <tr> <td>(۲) کسی نیک ببیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای</td> <td>ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه</td> </tr> <tr> <td>(۳) به پاس هر وجب خاکی از این مُلک / چه بسیار است آن سرها که رفته</td> <td>ج) یخرجونهم من النور الی الظلمات</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د) حساب خود اینجا کن آسوده دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	(۱) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی	الف) الدنيا مزرعه الاخرة	(۲) کسی نیک ببیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای	ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه	(۳) به پاس هر وجب خاکی از این مُلک / چه بسیار است آن سرها که رفته	ج) یخرجونهم من النور الی الظلمات		د) حساب خود اینجا کن آسوده دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را
الف	ب											
(۱) خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی	الف) الدنيا مزرعه الاخرة											
(۲) کسی نیک ببیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای	ب) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه											
(۳) به پاس هر وجب خاکی از این مُلک / چه بسیار است آن سرها که رفته	ج) یخرجونهم من النور الی الظلمات											
	د) حساب خود اینجا کن آسوده دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را											
صفحه ۴ از ۴												

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
کلید سزالات مه نازم اول سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

نام درس: فارسی (۲)
نام دبیر: خانم شیخ محمدی
تاریخ امتحان: ...../...../۱۴۰۲
مدت امتحان: ۷۰ دقیقه

ردیف	راهتمای تصحیح	محل مهر یا امضاء، مدیر
۱	الف) اناراست، صیغه کسر ب) باغ و لزار	ت) انعام، جائزه، پاداش
۲	الف) مرغزار	ب) زنبورک
۳	الف) صغیر	ب) آغاجی
۴	الف) صحرا بش	ب) توری
۵	بازوی صیغه - اذن و فواست - خطوات و نامها	
۶	گزینہ ۱ (چیره می)	
۷	وزیر فرزند مرشد دانسته می شد.	
۸	گزینہ ۴	
۹	وضع عالم: مفعول کب موی: نهاد بیس: مسند	
۱۰	الف) و پیوند هم پایه ساز	ب) که پیوند وابسته ساز
۱۱	کمی	
۱۲	هسته: درختا	
۱۳	گزینہ ۴	
۱۴	وان روش و جنبش هموار را / باز کشید از روش خویش پای	
۱۵	الف) تحفة الامرار: حاجی	ب) فرزها و شیرین: وحشی بافقی
۱۶	الف) نادرست	ب) درست
۱۷	الف) پارادوکس	ب) جناس
۱۸	گزینہ ۴ (رقص مرگ)	
۱۹	مشبه: امواج لرزان مشبه به: سیلاب کون / خیال تازه ای در خواب می دید: کنایه	
۲۰	گردی زعفران رنگ: اسمعاره نیزه داران: کنایه از جنگجویان نیزه و نیزه دار: مراعات	
۲۱	ده درم: مجاز از پول کم	
۲۲	الف) امیر که از مرگ نجات یافته بود لباسش را عوض کرد. ب) به بونصر بگو که امروز سالم و سر حال هستم و در این چند روز اجازه ملاقات داده می شود که بیماری و تب لافلا برطرف شد.	

پا این رود سن در چشم جلال الدین مانند سدی بود که او را بسیار غمگین و ناراحت می کرد.

ت) از مغولان انتقام سختی می گیرم و آنها را نابود می کنم.

ث) چهره هایی که از خبر حمله روس ها غمگین بود با تماشای شلوه سپاه خوشحال شدند.

	ج) خورشید داشت طلوع می کرد ح) امیرمسعود روز دوشنبه صبح زود سوار اسب شد و به ساحل رود هیرمند رفت خ) خداوند هر که را بخواهد بلند مرتبه و هر که را بخواهد بختین و افسرده می کند ح) قتل ساز جنگ ضعیف و لاغر شده بود.
۲۳	به افراد ضعیف و ناتوان کمک کردن
۲۴	لُزْنِيَةُ الْف
۲۵	مَانِعٌ بُوْدُنٍ / عَزَّتْ نَفْسُ دَاوُدَ / اِعْتَقَادٌ بِهٖ فَا لِحَالِ دَاوُدَ
۲۶	بسیاری سربازان مغول
۲۷	نابودی حکومت خوارزمشاهیان
۲۸	۱) لُزْنِيَةُ ج ۲) لُزْنِيَةُ الْف ۳) لُزْنِيَةُ ب
ج ۳ بارم : ۱۰۰ نمره	نام و نام خانوادگی مصحح : امضاء: